

Päiväys: 17.1.2014

Edellinen päiväys:

1. AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1. Tuotetunniste****Kauppanimi**

Hajuton Tärpätti

Tunnuskoodi

1368

Reach-rekisteröintinumero**1.2. Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella****Käyttötarkoitus**

Liuotin, teollisuuden raaka-aine, maalien ohentaminen

Toimialakoodi**Käyttötarkoituskoodi****Kemikaalia voidaan käyttää yleiseen kulutukseen** **Kemikaalia käytetään vain yleiseen kulutukseen** **1.3. Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot****Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**

S-Taroil Oy

Allastie 10

Katuosoite**Postinumero ja -toimipaikka**

21200 Raisio

Postilokero**Postinumero ja -toimipaikka****Puhelin**

024380700

Telefax

024380383

Sähköpostiosoite

s-taroi@s-taroil.fi

Y-tunnus

0472419-6

1.4. Hätäpuhelinnumero09-471 977 tai 09-4711 Myrkytystietokeskus / HUS
PL 340 (Haartmaninkatu 4), 00029 HUS (Helsinki)**2. VAARAN YKSILÖINTI****2.1 Aineen tai seoksen luokitus**

1272/2008 (CLP)

Flam. Liq. 3, H226

Asp. Tox. 1, H304

STOT SE 3, H336

EUH066

67/548/EEC - 1999/45/EC

Xn; R10-65-66-67

2.2 Merkinnät

VÄHITTÄISMYYNTIPAKKAUSTEN LISÄMERKINNÄT: Säilytettävä lasten ulottumattomissa.

VÄHITTÄISMYYNTIPAKKAUKSET VARUSTETTAVA TURVASULKIMIN JA NÄKÖVAMMAISTEN
VAARATUNNUKSIIN.

1272/2008 (CLP)

GHS08-GHS07-GHS02

Huomiosana VAARA

Vaaralausekkeet

H226 Syttyvä neste ja höyry.
 H304 Voi olla tappavaa nietyssä ja joutuessaan hengitysteihin.
 H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
 EUH066 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista ja halkeilua.

Turvalausekkeet

P210 Suojaa lämmöltä/kipinöiltä/avotulelta/kuumilta pinoilta. -Tupakointi kielletty.
 P280 Käytä suojakäsineitä/suojavaatetusta/silmiensuojainta/kasvosuojusta.
 P301+P310 JOS KEMIKAALIA ON NIELTY: ota välittömästi yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin.
 P304+P340 JOS KEMIKAALIA ON HENGITETTY: siirrä henkilö raittiiseen ilmaan ja pidä lepoasennossa, jossa on hyvä hengittäminen.
 P403+P233 Varastoi paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto.

2.3 Muut vaarat

Höyry on ilmaa raskaampaa ja voi muodostaa ilman kanssa räjähtävän seoksen. Hitaasti haihtuva. Höyryt voivat ärsyttää silmiä, hengityselimiä ja ihoa. Maaperän ja pohjaveden saastumisvaara.

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

Vaaraa aiheuttavat aineosat

CAS/EY-numero ja rekisteröintinumero	Aineosan nimi	Pitoisuus	Luokitus
	Hiilivedyt, C9-C11, n-alkaanit, isoalkaanit, sykliiset, <2% aromaatteja.	100%	CLP: Flam. liquid 3, H226; Asp. tox. 1 H304; STOT SE 3, H336; EUH066 DSD-DPD: R10, Xn; R65, R66.

4. ENSIAPUTOIMENPITEET

4.1. Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Hengitys

Höyryä hengittänyt siirretään altistuksesta, pidetään lämpimänä ja levossa. Tarvittaessa annetaan happea tai puhalluselvytystä. Haakeydyttävä lääkäriin hoitoon huomattavan altistumisen jälkeen.

Iho

Likaantuneet vaatteet riisutaan, mieluummin hätäsuihkun jälkeen (haihtuva tuote voi aiheuttaa palovaaran). Iho pestään runsaalla vedellä ja saippualla. Jos ihoärsytys jatkuu, otetaan yhteys lääkäriin. Roiskeet silmiin

Huuhdellaan välittömästi runsaalla vedellä, myös silmäluomien alta. Huuhtelua jatketaan usean minuutin ajan silmiä ääriasentoihin liikuttellen. Otetaan yhteys (silmiä)lääkäriin (sarveiskalvovaurion vaara).

Nieleminen

Ei SAA OKSENNUTTAA. Otetaan yhteys lääkäriin (keuhkoihin joutumisen vaara, erityisesti tunnettaessa pahoinvointia tai ärsytysoireita).

4.2. Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Aiheuttaa päänsärkyä, uneliaisuutta tai muita keskushermostovaikutuksia. Keuhkoihin joutuneena tuote voi aiheuttaa hengenvaarallisen kemiallisen keuhkotulehduksen. Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

4.3. Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Keuhkoihin joutuneena tuote voi aiheuttaa hengenvaarallisen kemiallisen keuhkotulehduksen.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

5.1. Sammutusaineet

Vesisumu, vaahto, jauhe, hiilidioksidi.

5.2. Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Syttyvää. Räjähdysvaara ilmaa raskaamman höyryn kertyessä syvennyksiin tai suljettuihin tiloihin. Räjähdysvaara paineen kasvaessa, jos tuotetynnyrit tai -säiliöt kuumenevat tulipalossa. Voimakkaasti kuumennettaessa tai tulipalossa voi syntyä hiilimonoksidia sekä muita epätäydellisen palamisen tuotteita.

5.3. Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Avotulen läheisyydessä olevia tuoteastioita ja -säiliöitä jäähdytetään riittävältä turvaetäisyydeltä vesisuihkuin. Estettävä sammutusvesien pääsy saastuttamaan pinta- ja pohjavesijärjestelmiä. Suojautuminen tulipalossa: Paineilmahengityslaite ja täydellinen suojarustus.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

6.1. Varotoimenpiteet, henkilösuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Vältettävä höyryjen hengittämistä ja ihokosketusta. Kaikissa toimenpiteissä on käytettävä riittäviä suojarusteita. Päästöalueella olevat evakuoidaan tuulen yläpuolelle. Palo- ja räjähdysvaara eliminoidaan eristämällä alue sytytysläheteistä ja estämällä höyryn kertyminen syvennyksiin ja suljettuihin tiloihin. Järjestettävä riittävä ilmanvaihto. Suuret vuodot voidaan mahdollisesti peittää varovaisesti vaahdolla kaasupilven muodostumisen estämiseksi.

6.2. Ympäristöön kohdistuvat varoimet

Pyritään rajoittamaan päästö ja estämään tuotteen leviäminen ympäristöön. Nestemäinen tuote kerätään talteen ennen sen leviämistä viemäreihin, maaperään ja vesistöön. Vahingosta on ilmoitettava välittömästi paikalliselle viranomaiselle. Maaperän ja pohjaveden saastumisvaara

6.3. Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Aloitetaan välittömästi nestemäisen tuotteen ja likaantuneen maan talteenotto. Suuret vuodot pitää koota mekaanisesti (poistaa pumppaamalla) hävittämistä varten. Pienet määrät voidaan imeyttää absorboivaan aineeseen. Huomioitava tuotteen aiheuttama palo-, räjähdys- ja terveysvaara. Jos vuoto on päässyt veteen, kerää tuote kuorimalla tai muilla sopivilla mekaanisilla välineillä. Asiantuntijan tulee neuvoa dispergoivien aineiden käytössä ja tarvittaessa paikallisten viranomaisten tulee hyväksyä niiden käyttö

6.4. Viittaukset muihin kohtiin

Tuotetta sisältävä jäte hävitetään ongelmajätteenä (kohta 13). Henkilökohtainen suojaus (kohta 8).

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1. Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Tuotetta pyrittävä käsittelemään suljetuissa järjestelmissä tai järjestettävä riittävä ilmanvaihto. Vältettävä höyryjen hengittämistä ja ihokosketusta. Tarvittaessa käytettävä henkilökohtaisia suojaimia. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty ainetta käsiteltäessä. Kädet pestävä ennen taukoja ja työpäivän jälkeen. Lääkkeet ja vuodot: kerättävä talteen liukastumisen välttämiseksi. Säiliötoissa noudatettava erityisohjeita (hapen syrjäytymisen ja hiilivetyjen vaara).

Materiaali on staattinen varaaja. Eristettävä sytytysläheteistä.

Estettävä varotoimenpitein (esim.maadoituksen) staattisen sähkön aiheuttama kipinäointi

7.2. Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Syttyville nesteille soveltuvassa säiliössä tai varastossa. Säiliöt pidettävä tiiviisti suljettuina viileässä, hyvin ilmastoidussa tilassa. Ehkäistävä varotoimenpitein tuotteen joutuminen viemäreihin, maaperään tai vesistöön. Pienet tuote-erät säilytetään hiilivetyjä läpäisemättömissä, tiiviisti suljetuissa, etiketöidyissä astioissa. Ei saa säilyttää yhdessä ruoan tai juomien kanssa.

Soveltuvat materiaalit ja pinnoitteet:

Teflon, polypropeeni, polyeteeni, ruostumaton teräs, hiiliteräs.

Soveltumattomat materiaalit ja pinnoitteet:

Butyylikumi, luonnonkumi, eteeni-propeeni-dieeni-EPDM), polystyreeni.

7.3. Erityinen loppukäyttö
Ei tunneta.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1. Valvontaa koskevat muuttujat

HTP-arvot

Liuotinbenssiini, ryhmä 1   500 mg/m³ (8 h)
HTP 2011/ FIN

Muut raja-arvot

Bensiinihiilivedyille voidaan soveltaa myös niiden yksittäisiä ohjearvoja.

Altistuksen seurantamenetelmä: SFS-EN 689, SFS-3861

DNEL

Työntekijät (Pitkäaikainen altistuminen, systeemiset vaikutukset):

Hengitysteitse: 1500 mg/m³

Ihon kautta: 300 mg/kg bw/d

Kuluttajat (pitkäaikainen altistuminen, systeemiset vaikutukset)

Hengitysteitse: 900 mg/m³

Ihon kautta: 300 mg/kg bw/d

Suun kautta: 300 mg/kg bw/d

PNEC

Tietoa ei ole käytettävissä.

8.2. Altistumisen ehkäiseminen

Tekniset torjuntatoimenpiteet

Tuotetta pyrittävä käsittelemään suljetuissa järjestelmissä tai järjestettävä riittävä ilmanvaihto.

Tarvittaessa käytettävä henkilökohtaisia suojaimeita. Käsiteltävä hyvän työhygienian ja turvallisuuskäytännön mukaisesti

Henkilökohtaiset suojaustoimenpiteet

Silmien tai kasvojen suojaus

Tiiviisti asettuvat suojalasit

Ihonsuojaus

Suojavaatetus (antistaattinen), roisketiivis kemikaalisuojavaatetus tarvittaessa.

Käsien suojaus

Suojakäsineet (esim. nitrilikumia). Lämpöaika väh. >240, suojausluokka 5. suojakäsineet on vaihdettava säännöllisesti. Suojakäsineet standardien EN 420 ja EN374 mukaiset.

Hengityksensuojaus

Suodatinsuojain/puolinaamari (orgaanisten kaasujen ja höyryjen suodatin, tyyppi A2). Suodatinsuojainta voi käyttää enintään 2 tuntia kerrallaan. Suodatinsuojaimia ei saa käyttää vähähappisissa olosuhteissa (< 17 til.-%). Suurissa pitoisuuksissa on käytettävä hengityslaitteita (paineilma- tai raitisilma). Suodatin on vaihdettava riittävän usein. Hengityksensuojaimet standardien EN 140 ja EN 141 mukaiset

Ympäristöaltistumisen torjuminen

Mahdollisiin vuotoihin varaudutaan esim. keräysaltailla, täyttö- ja tyhjennyspaikan päällystyksellä ja viemäröinnillä.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Olomuoto

Kirkas, herkkäliikkeeneste.

Haju	Mieto ominaishaju.
Hajukynnys	tietoja ei ole käytettävissä
pH	tietoja ei ole käytettävissä
Sulamis- tai jäätymispiste	Sulamispiste/Jähmepiste <-15 C
Kiehumispiste ja kiehumisalue	150...200 °C (EN ISO 3405)
Leimahduspiste	Minimi 38 °C (DIN 51755)
Haihtumisnopeus	tietoja ei ole käytettävissä
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	tietoja ei ole käytettävissä
Ylin ja alin syttyvyys- tai räjähdyksäraja	Alempi 0.6 til.% (arvio) Ylempi 7.0 til.% (arvio)
Höyrynpaine	Noin 0,3 kPa@20C ei räjähtävä
Höyryntiheys	>3 (ilma=1.0)
Suhteellinen tiheys	0,74- 0,85 (15C)
Liukoisuus (liukoisuudet) (liuotin-öljy, yksilöitävä)	Niukkaliukoinen (vesi) Liuotin-öljy tietoja ei käytettävissä
Jakautumiskerroin: n-oktanolii/vesi	Bensiinihiilivetyjen log Kow=2-7.
Itsesyttymislämpötila	Noin 250 C
Hajoamislämpötila	tietoja ei ole käytettävissä
Viskositeetti	Kinemaattinen viskositeetti <2 mm ² /s (40C; vesi=0,6 mm ² /s) dynaaminen <50 mPa.s (20C)
Räjähtävyys	Ei räjähtävä
Hapettavuus	Ei hapettava

- 9.2. Muut tiedot
Molekyylipaino noin 146.
Pintajännitys 22-27 mN/m (25 °C).

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

- 10.1. **Reaktiivisuus**
Vaarallisia reaktioita ei tunneta normaaleissa käyttöolosuhteissa.
- 10.2. **Kemiallinen stabiilisuus**
Stabiili normaaliolosuhteissa.
- 10.3. **Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus**
Ei tunneta.
- 10.4. **Vältettävät olosuhteet**
Pidettävä erillään tulesta, kipinöistä ja kuumista pinnoista.
- 10.5. **Yhteensopimattomat materiaalit**
Voimakkaat hapettimet
- 10.6. **Vaaralliset hajoamistuotteet**
Hajoamista ei tapahdu ohjeiden mukaisessa käytössä.

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT**11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista****Välitön myrkyllisyys**

erittäin lievästi myrkyllinen:

LD50/suun kautta/rotta > 5000 mg/kg (OECD 401, 423)

LD50/ihon kautta/kani > 2000 mg/kg (OECD 402)

LC50/hengitysteitse/4h/rotta > 4.95 mg/L, ilma (OECD 403)

Ärsyttävyyys ja syövyttävyyys

Ei luokiteltu (OECD 404, 405, HRIPT = Human Repeated Insult Patch Test). Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua

Herkistyminen

Ei ole ihoa herkistävä (OECD 406; HRIPT).

Syöpää aiheuttavat, perimää vaurioittavat tai lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset

Ei luokiteltu ihmiselle syöpää aiheuttavaksi. (OECD 453)

Ei myrkyllistä vaikutusta lisääntymiskykyyn (OECD 421, 422)

Ei luokiteltavissa sikiövaurioita aiheuttavaksi (OECD 414)

Genotoksuustestit (in vitro ja in vivo) ovat olleet negatiivisia. (OECD 471, 473, 474, 476, 478, 479)

Elinkohtainen myrkyllisyys (kerta- tai toistuva altistuminen)

Liika-altistuminen aiheuttaa huumausta, pahoinvointia, päänsärkyä ja lopulta narkoottisia vaikutuksia.

Aspiraatiovaara

Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin. Keuhkoihin joutuneena tuote voi aiheuttaa hengenvaarallisen kemiallisen keuhkotulehduksen.

Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

Toksikologiset tiedot perustuvat testeihin vastaavilla tuotteilla ja komponenteilla.

12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**12.1. Myrkyllisyys****Välitön myrkyllisyys vesieliöille**

kala: LL50/96h > 1000 mg/L; LL0/96h = 100 mg/L (OECD203)

äyriäinen : EL50/48h > 1000 mg/L; EL0/48h = 1000 mg/L (OECD 202)

levä : EL50/72h > 1000 mg/L; NOELR/72h = 3-100 mg/L (OECD 201)

Pitkäaikaismyrkyllisyys vesieliöille

kala: NOELR/28d = 0,13 mg/L (QSAR)

äyriäinen : NOELR/21d = 0,23 mg/L (QSAR)

Erittäin lievästi myrkyllinen

12.2. Pysyvyys ja hajoavuus

Nopeasti hajoava (OECD 301F).

Kemiallinen hajoavuus

Ei hydrolysoitu vedessä. Haihtuvat hiilivedyt ovat ilmakemiallisesti hajoavia

12.3. Biokertyvyys

Tietoja tästä tuotteesta ei ole käytettävissä.

12.4. Liikkuvuus maaperässä

Tuote haihtuu helposti maan ja veden pinnalta. Tuote voi läpäistä maaperän ja kulkeutua pohjaveden pinnalle. Anaerobisissa olosuhteissa hajoaminen on erittäin hidasta.

Suurimolekyylisimmät hiilivedyt voivat adsorboitua maaperän tai sedimentin orgaaniseen aineeseen (log Kow > 3). Haihtuminen on nopein ja merkittävin häviämisprosessi pintavedessä ja maaperässä.

12.5. PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Tämän aineen ei katsota olevan pysyvä, kertyvä ja myrkyllinen (PBT). Tämän aineen ei katsota olevan erittäin pysyvä ja erittäin kertyvä (vPvB).

12.6. Muut haitalliset vaikutukset

Ei tunneta.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

13.1. Jätteiden käsittelymenetelmät

Tuotetta sisältävä jäte on ongelmajätettä. Hävitettävä jätelainsäädännön ja ympäristöviranomaisen ohjeiden mukaisesti. Jätettä käsiteltäessä on huomattava sen aiheuttamat vaarat sekä huolehdittava tarvittavista varotoimenpiteistä, varoitusmerkinnöistä ja tietojen toimittamisveloitteesta.

14. KULJETUSTIEDOT

14.1. YK-numero

1268

14.2. Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

UN 1268 ÖLJYTUOTTEET, N.O.S. (sisältää liuotinbenssiiniä), 3, III

14.3. Kuljetuksen vaaraluokka

3

14.4. Pakkausryhmä

III

14.5. Ympäristövaarat

-

14.6. Erityiset varotoimet käyttäjälle

EmS: F-E, S-E

14.7. Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 –sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti

MARPOL 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti

Bulk (MARPOL 73/78, Annex II): Noxious liquid, F, (8) n.o.s. (LIAV 200 contains Iso- and cyclo-alkanes (C10C11)). ST 3, Cat. Y. According to MARPOL: "Non-solidifying substance".

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1. Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Valtioneuvoston asetus kemikaalien vähittäismyynnistä 573/2011

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus vaarallisen kemikaalin päällyksen turvasulkimesta ja näkövammaisille tarkoitetusta vaaratunnuksesta 414/2011

Tämä käyttöturvallisuustiedote täyttää asetuksen (EY)nro 1907/2006 vaatimukset.

15.2. Kemikaaliturvallisuusarviointi

Tälle aineelle on suoritettu kemikaaliturvallisuusarviointi.

16. MUUT TIEDOT

Muutokset edelliseen versioon

-

Lyhenteiden selitykset

-

Tietolähteet

Raaka-ainetoimittajien KTT:t

Käytetty menetelmä luokituksen arvioinnissa

Luettelo R- ja S-lausekkeista tai/ja vaara- ja turvalausekkeista

R10 Syttyvä.

R65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.

R66 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

H226 Syttyvä neste ja höyry.

H304 Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin.

H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

Työntekijöiden koulutus

Lisätiedot

Lisätietoja antaa: S-Taroil Oy, P02-4380700, s-taroil@s-taroil.fi